

İZMİR ÇALIŞTAYI

4-5 ARALIK 2021

İzmir'in Konusunda Uzmanlaşmış Veteriner Hekimleri Bir Araya Gelerek İki Günlük Kamp Şeklinde Yapılacak Çalıştayda, İzmir İlinde Sahipsiz Hayvanların Rehabilitasyon Planını Hazırlayacaklar.

Yer: Yamanlar Gençlik Merkezi

Tarih: 4-5 Aralık 2021

Bilgi: infobvhd@gmail.com

Katılım İzmir İlinde Belediyelerde Çalışmakta Olan Veteriner Hekimlerle Sınırlıdır.

1. OTURUM

İZMİR İLİ SOKAK HAYVANLARI İLE İLGİLİ MEVCUT ALT YAPI

(Oturum Başkanı Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Sinan OKÇUOĞLU)

İzmir, Türkiye'nin en büyük üçüncü metropolü ve halkın sosyal konulardaki duyarlılığı ile ülke çapında ön plana çıkan bir ildir. İzmir ilinde hayvanların korunması alanında faaliyet gösteren 133 dernek olup, bu rakam İstanbul'da 190, Ankara'da ise 86'dır. İzmir halkının geçmişten günümüze hayvan hakları konusundaki duyarlılığı, yerel yönetimlerde yankı bulmuş, zaman zaman birçok belediye tarafından kalitesi yüksek hizmetler ortaya konmuştur. Sahipsiz hayvan rehabilitasyonu hizmet kalitesi belediye başkanlarının konuya gösterdiği duyarlılık ölçüsünde inişli çıkışlı bir grafik sergilemektedir. Bu durum İzmir'e özel olmayıp Türkiye yerel yönetim yapılanmasındaki yetersizliklerden kaynaklanmaktadır. Ayrıca merkezi yönetimin konuyla ilgili mevzuatı hazırlarken gerekli standartları göz ardı etmesi, yerel yönetimlerde farklı uygulamalara ve sonuçlara yol açmaktadır.

İzmir İlinde, Büyükşehir Belediyesi Veteriner İşleri Şube Müdürlüğü altında hizmet verilmektedir. Mevcut ilçelerden 13 ilçe belediyesinde Veteriner İşleri Müdürlüğü kurulu olup, 13 ilçe belediyesi ise farklı müdürlükler altında çalışmaktadır. Bir ilçe belediyesinde ise hizmetler büyükşehir belediyesine devretmek suretiyle yapılmaktadır. İlimizdeki üç ilçe belediyesinde konuyla ilgili hiçbir faaliyet yürütülmemektedir. İlimizde sokak hayvanları ile ilgili farklı müdürlükler altında hizmet veren belediyeler ile faaliyet göstermeyen belediyeler nedeniyle sahipsiz sokak hayvanı popülasyonunun kontrolü sağlanamamaktadır (Tablo 1)

Sokak hayvanlarının rehabilitasyonu hizmetinin yürütülmesinde görevli personel yapısı incelendiğinde, belediye yönetimlerinin bakımevlerinin ihtiyacı olan nitelikli personeli karşılamakta isteksiz olduğu, hayvanlarla ilgili çalışacak personel işe almak yerine, iç kaynaklardan istenmeyen personellerin sürgün olarak cezalandırma yöntemi gibi görevlendirildiği görülmektedir. Belediyelerde veteriner hekim ve yardımcı sağlık personelinin sayısının hizmetin yürütülmesinde yetersiz olması, ayrıca devlet memuru veya sözleşmeli olarak görev yapması gereken bu personellerin daha çok şirket personeli olarak istihdam edilmesi hizmetin aksamasına, kalitesinin düşmesine ve iş barışının bozulmasına sebep olmaktadır.

İlimizde yaklaşık 250.000 civarında hayvan kaydının yapıldığı düşünülmektedir. Konuyla ilgili veteriner hizmetleri birimlerinin kayıtları incelendiğinde Veteriner İşleri Müdürlüğü bulunan belediyelerde sağlıklı veriler elde edilmesine rağmen, başka müdürlüklere bağlı olarak çalışan birimlerde verilerin sağlıklı olmadığı, hizmet vermeyen belediyelerde ise hiçbir verinin bulunmadığı belirlenmiştir. Mevcut verilerin sağlıklı olmaması, yapılması planlan projelerde hatalara sebep olmaktadır. Ayrıca verilerin işlenmesinde yeterli ihtisas sahibi personelin çalıştırılmaması, birimlerde veteriner hekimlerin iş yükünün artmasına, hayvan kaydı tutma işlemlerinde aksamalara sebep olmaktadır.

İzmir ili genelinde 2015 ile 2020 yıllarında tutulan kayıtlar incelendiğinde; 171.792 adet hayvanın kısırlaştırıldığı, 172.518 hayvana ise kuduz aşısı yapıldığı görülmektedir. Genel olarak uygulamalar tüm kısırlaştırılıp işaretlenen hayvanlara kuduz aşısının yapılmasını da içermektedir. Kısırlaştırılmış hayvanların 121.318 adeti dişi ve 50.474 adeti ise erkektir. Kısırlaştırılan hayvanların işaretlenmesi kedilerde sol kulak kepçesine çentik atılarak, köpeklerde ise sol kulak kepçesine görünür bir küpe ve deri altına mikroçip takılmak suretiyle yapılmaktadır. Rehabilite edilen dişi hayvan sayısı son 6 yılda 3 kat, erkek hayvan sayısı 2 kat, kuduz aşısı ise 2,5 kat arttığı gözlenmiş olup, toplamda hayvan popülasyonunun 2,5 kat arttığı görülmektedir (**Tablo 2**)

YIL	Dişi Hayvan Sayısı	Erkek Hayvan Sayısı	Toplam Hayvan Sayısı	Kuduz Aşısı
2015	12 943	6753	19696	20802
2016	14809	7659	22468	22099
2017	17036	7649	24685	23250
2018	18358	6983	25341	25422
2019	21396	8007	29407	30611
2020	36776	13423	50199	50334
TOPLAM	121318	50474	171792	172518

Tablo 2. Kısırlaştırılan Hayvan Sayısı

İZMİR İLİ BELEDİYELERİ VETERİNER HİZMETLERİ PERSONEL YAPISI

			VETERİNER HEKİMİ PERSONEL			VETERİNER TEKNİKER/TEKNİSYEN PERSONEL			YARDIMCI PERSONEL			
İLÇELER	MÜDÜRLÜK	MÜDÜR MESLEĞİ	DEVLET MEMURU	SÖZLEŞMELİ	ŞİRKET	DEVLET MEMURU	SÖZLEŞMELİ	ŞİRKET	BAKICI	DİĞER*	SAHA	TOPLAM PERSONEL
BÜYÜKŞEHİR	VAR	VETERİNER HEKİM	7	4	19	1	0	11	32	56	0	130
ALIAĞA	YOK	ÇEVRE MÜH.	1	1	1			1	4	1	3	12
BALÇOVA	VAR	VETERİNER HEKİM	2					1	3	4		10
BAYINDIR	YOK	KAMU YÖN.	1						4			5
BAYRAKLI	VAR	VETERİNER HEKİM	4					2	1	9	4	20
BERGAMA	YOK	ZABITA	1				1		2		2	6
BEYDAĞ	YOK	FAALİYET YOK										0
BORNOVA	VAR	VETERİNER HEKİM	4	1	1		1	2	7	8		24
BUCA	VAR	VETERİNER HEKİM	2	1	1			7	5	7	4	27
ÇEŞME	YOK	KİMYAGER		1	2			2	6	3		14
ÇİĞLİ	VAR	VETERİNER HEKİM	5		1	1		2	4	12	4	29
DİKİLİ	YOK	AST.SUB. EMEKLİ		2				1	1	1	5	10
FOÇA	VAR	ZABITA		1	1			2	2			6
GAZİEMİR	VAR	VETERİNER HEKİM	2	1	1	2			3	7		16
GÜZELBAHÇE	YOK	VETERİNER HEKİM	2		1			1	5	1		10
KARABAĞLAR	VAR	VETERİNER HEKİM	6					3	11	19	6	45
KARABURUN	YOK	PEYZAJ TEKN.	1	1			1		1	2		6
KARŞIYAKA	VAR	VETERİNER HEKİM	5	4		1		3	6	11	16	46
KEMALPAŞA	YOK	EKONOMİST		1	0		1		1	1	1	5
KINIK	YOK	FAALİYET YOK										0
KIRAZ	YOK	FAALİYET YOK										0
KONAK	VAR	VETERİNER HEKİM	5					1	6	9		21
MENDERES	VAR	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1		2				1	8	4	16
MENEMEN	VAR	VETERİNER HEKİM		2	1		1	2	8	7		21
NARLIDERE	VAR	VETERİNER HEKİM	1		1				4	3		9
ÖDEMİŞ	VAR	KAMU YÖN.	1	1			1		4	1		8
SEFERİHİSAR	YOK	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TARAFINDAN HİZMET VERİLMEKTEDİR										0
SELÇUK	YOK	GIDA MÜH.	1						4			5
TİRE	VAR	VETERİNER HEKİM	1	1					6		2	10
TORBALI	VAR	ZİRAAT MÜH.	1					1	2		2	6
URLA	YOK	SUBAY EMEKLİSİ	2	1				1	3	1	3	11
TOPLAM PERSONEL			56	23	32	4	6	42	130	160	40	529

Tablo 1: Mevcut veteriner Hizmetleri Personel yapısı

*Diğer Personel: Büro personeli, Şoför, Temizlik Personeli, VHKİ, Mühendis vs.

2. OTURUM

İZMİR İLİ SAHİPSİZ HAYVAN REHABİLİTASYONUNDA MEVCUT DURUM ANALİZİ VE YAŞANAN SORUNLAR (Oturum Başkanı Veteriner Hekimi Çağlayan İNANLI)

- Veteriner İşleri Müdürlüğü bulunmayan belediyelerin olması
- İBB ve ilçe belediyelerinde hayvanlarının rehabilitasyonları için verdikleri hizmetlerin ayrıştırılmamış olması
- İBB ve ilçe belediyelerinde bulunan bakımevlerinin ihtiyaçları karşılayacak şekilde düzenlenmemiş olması
- İBB koordinasyonunda ilçe belediyeleri arasında ortak çalışmaların yapılabilmesi için ortak merkezlerin mevcut olmaması

- Çevre ve halk sağlığını tehdit eden sokak hayvanlarının yaşamlarını devam ettirebilecekleri bir barınağın ilimizde olmaması
- İzmir ilinde mesai saatleri dışında ve resmi tatillerde sokak hayvanlarına yönelik yaralı ya da acil müdahale gereken hayvanlara yönelik sağlık hizmetlerinin yeterli düzeyde olmaması
- Ölen hayvanların bertarafı ile ilgili bir çözümsüzlüğün olması
- Belediyelerde olması gereken personel yapısının ve sayısının belirlenmemiş olması
- Yeterli sayıda veteriner hekim ve veteriner sağlık teknikerinin bulunmaması
- Başka müdürlüklerden ihtiyaç dışında cezalandırma amaçlı personel görevlendirilmesi
- Uzman personelin görüşü alınmadan, mülakata tabi tutulmadan personel istihdamının yapılması
- Ara eleman yetersizliği nedeniyle veteriner hekimlerin hayvanların tedavilerinde yeterince vakit ayıramaması
- Müdürlük ve bakımevlerinde güvenlik personeli bulundurulmamasına bağlı oluşan güvenlik açığı
- Belediyelerde çalışma ve esaslarını belirleyen yönetmeliklerde, sahipsiz hayvanlar ile ilgili görev yapan personellerin görev tanımlarının belirlenmemiş olması ayrıca çalışan personellerin herhangi bir eğitim sertifikasının ya da alması gereken kurslar gibi özelliklere yer verilmemesi

- İşçi personelin herhangi bir sertifikasyon programına katılmamış olması
- İşçi personelin vasıfsız işçi statüsünde çalıştırılıyor olması
- İzmir genelindeki sahipsiz hayvanlarına yönelik ihbarların tek bir merkezden alınmaması
- Sahipli veya sahipsiz tüm hayvanlarla ilgili olarak vatandaş tarafından yapılan tüm başvuruların sadece belediye yetkili gibi görülerek belediyelere yönlendirilmesi, diğer kurumların yetkisi dahilindeki sorumlulukların vatandaşlar tarafından bilinmemesi
- İBB önderliğinde belediyeler arasında iş akış ve uygulama şemalarının yapılmamış olmaması
- Bakımevi ve kliniklerde vatandaşlarla olan iletişimde ortak bir sistemin uygulanmaması
- Tüm belediyelerde matbu evrakların bir örnek olmaması
- Yapılan çalışmaların sesli ve görüntülü kayıt altına alınmasındaki eksikliğe bağlı olarak iftira ve suçlamalara maruz kalınması
- Yerel hayvan koruma görevlisi ve gönüllü vatandaşlarla işbirliği konusunda ilçe belediyeleri arasındaki farklılıklardan kaynaklanan sorunlar
- İzmir genelinde kedi evleri, köpek kulubeleri ve beslenme odaklarındaki farklılıklar

3. OTURUM
İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ FAALİYETLERİN
KOORDİNASYONDAKİ YERİ
(Oturum Başkanı Veteriner Hekimi Erdoğan OKUTAN)

- İzmir Büyükşehir Belediyesi (İ.B.B.) tarafından Veteriner Halk Sağlığı Daire Başkanlığı'nın acilen kurulması
- İzmir ilinin 4 coğrafi bölgeye ayrılarak, bölgesel tesislerin oluşturması (mevcut olanların dönüştürülmesi) ve ilçe belediyeleri ile ortak çalışmalar planlanması.
- İzmir ili genelinde vatandaşların sahipsiz hayvanlarla ilgili başvuru yapabilecekleri tek bir ihbar hattını oluşturması
- İlçe belediyelerinin dahil olacağı ortak web kayıt sisteminin ve matbu evrakları oluşturması.
- Mesai saatleri ve resmi tatillerde sunulan acil müdahale hizmetinin il genelinde verilmesi

- İBB bünyesinde bulunan tesislerde uzun süreli ve yatılı tedavi gerektiren hastaların dışında işlemlerin yapılmaması
- İl genelinde sokakta yaşaması mümkün olmayan hayvanların barındırılması amacıyla bir bakımevinin kurulması
- İzmir ili genelinde ölen sokak hayvanlarının bertarafı için bir krematoryumun yapılması

- İBB Acil Kurtarma Sağlık Projesi (AKS) 110 ve itfaiye bünyesinde hayvan kurtarma ile ilgili bir birim oluşturması
- Doğal afetlerde kurulan kriz merkezlerinde veteriner hizmetleriyle ilgili koordinasyonu üstlenmesi
- Kısırlaştırılacak hayvan tedarigi konusunda gönüllülerle iletişimi sağlayacak teknik altyapıyı (ağ sistemi ve veri tabanı) hazırlaması.
- İl genelindeki bakımevlerinde ve sahada çalışan personellere yönelik sertifikasyon programlarını düzenlemesi
- Tüm bakımevlerinin koşullarını ve faaliyetlerini kapsayacak iç denetim mekanizmasını kurması ve düzenli raporlamalarını yapması
- Su ve beslenme odakları kurulacak alanlar ve standartlarıyla ilgili çalışmaları yapması gerekmektedir.

4. OTURUM

İLÇE BELEDİYELERİN KOORDİNASYONDAKİ YERİ

(Oturum Başkanı Veteriner Hekimi Murat ARAS)

- Tüm ilçe belediyelerinde Veteriner İşleri Müdürlüklerinin kurulması
- Rehabilitasyon hizmeti için gerekli donanımına sahip Veteriner Hekim, ara eleman, bakıcı ve saha personeli ve güvenlik personellerinin istihdamının yapılması
- Büyükşehir koordinasyonunda yapılacak çalışmalara katılımın sağlanması
- Büyükşehir belediyesi ile yapılacak koordinasyon sayesinde kısırlaştırma ve ayakta tedavi hizmetlerine yoğunlaşılması

- Her ilçe belediyesinin İBB tarafından belirlenecek coğrafi bölgesinde, diğer ilçe belediyeleri ile birlikte yapılacak kısırlaştırma çalışmalarına aktif katılımının sağlanması

- Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Eğitiminin ilçe belediyeleri tarafından verilmesi

